

Tiedote 8.11.2012

Kuluttajavirasto ja Kuluttajaliitto: Yksityisen kopioinnin hyvitysmaksuihin ei korotuksia toimivampaa järjestelmää odotellessa

Kuluttajavirasto ja Kuluttajaliitto vastustavat yksityisen kopioinnin hyvitysmaksun laitepohjan laajentamista ja maksujen korottamista. Kuluttajat käyttävät yhä enemmän maksullisia digitaalisia sisältöjä ja hyvitysmaksujärjestelmää ollaan uudistamassa lähivuosina. Myöskään tutkimustulokset eivät osoita, että laajennuksille olisi tarvetta.

Tallennusvälineistä, kuten tyhjästä cd- ja dvd-levyistä sekä digitaalisista musiikkisoittimista, kerätään hyvitysmaksua. Maksun tarkoitus on korvata tekijöille, esittäjille ja tuottajille se, että heidän teoksiaan on kopioitu laillisesta lähteestä yksityiseen käyttöön. Sen sijaan verkosta ostettavista digitaalisista sisällöistä, kuten musiikkitiedostoista, ei peritä hyvitysmaksua.

Kaikki tahot ovat samaa mieltä siitä, että nykyinen hyvitysmaksujärjestelmä on ajastaan jäljessä. Valtioneuvoston tavoitteena onkin uudistaa nykyinen yksityisen kopioinnin hyvitysmaksumalli näillä näkymin vuoteen 2014 mennessä. Kuluttajavirasto ja Kuluttajaliitto katsovat, että tässä tilanteessa nykyisiin hyvitysmaksuperusteisiin ei ole syytä tehdä maksuja kasvattavia muutoksia.

Laajenukselle ja maksujen korotukselle ei perusteita

Tekijänoikeusjärjestöt ovat ehdottaneet, että yksityisen kopioinnin hyvitysmaksua laajennettaisiin tietokoneisiin, matkapuhelimiin, taulutietokoneisiin, sekä niihin ulkoisiin kovalevyihin ja muihin ulkoisiin muisteihin, jotka eivät kuulu hyvitysmaksun piiriin. Lisäksi esitetään, että nyt perittäviin hyvitysmaksuihin tehtäisiin osittain korotuksia.

Tekijänoikeuslain mukaan maksua voidaan periä ainoastaan sellaisista laitteista, joita käytetään yksityiseen kopiointiin merkittävässä määrin. Tutkimusten mukaan hyvitysmaksun piiriin nyt ehdotettuja laitteita ei kuitenkaan edelleenkään käytetä merkittävässä määrin yksityiseen kopiointiin. Esimerkiksi matkapuhelinta käytetään ensisijaisesti viestintään, ei aineistojen tallentamiseen.

”Uudet, innovatiiviset, digitaaliset palvelut ja sisällöt ovat lisääntyneet koko ajan ja kuluttajat ovat ottaneet ne omikseen. Maksun laitepohjan laajentaminen olisi tässä tilanteessa kuluttajien kannalta epäoikeudenmukaista ja johtaisi osittain samasta sisällöstä perittäviin moninkertaisiin maksuihin. Vanhan järjestelmän laajentamisen sijaan olisi johdonmukaisempaa odottaa uuden hyvitysmaksujärjestelmän luomista sekä keskittyä tukemaan nykyistä kulutustrendiä ja uusia markkinainnovaatioita, jotka mahdollistavat tekijöiden palkitsemisen aiempaa tehokkaammin ja oikeudenmukaisemmin”, sanoo johtaja **Anja Peltonen** Kuluttajavirastosta.

Luovaa työtä on tarpeen tukea, mutta ajastaan jälkeen jääneen hyvitysmaksun laajentaminen on siihen väärä keino. Tekijänoikeuslain mukaan hyvitysmaksun tarkoitus on hyvittää ainoastaan oikeudenhaltijoille teosten laillisesta yksityisestä kopioinnista mahdollisesti aiheutuvaa haittaa esimerkiksi myynnin vähenemisenä.

”Kuluttajat katselevat, kuuntelevat ja lukevat yhä suuremman osan sisällöistä suoraan verkosta. Koska he eivät enää kopioi sisältöjä yhtä paljon kuin ennen ja koska kulutuksen painopiste on siirtynyt digitaalisten sisältöjen tallentamiseen, myöskään laitepohjaisia hyvitysmaksuja ei enää voida olettaa kerättävän suurina määrinä, toteaa Kuluttajaliiton johtava lakimies **Tuula Sario**.

Lue lisää: Kuluttajaviraston lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle 26.10.2012: Yksityisen kopioinnin hyvitysmaksun määräytyminen 1.1.2013 alkaen
<http://www.kuluttajavirasto.fi/fi-FI/lausunnot/lausunnot/?groupId=d03ffc4c-1129-4edb-a084-e1828e64c8b6&announcementId=3aeec9c5-8e20-4df4-9680-64642825ade9>

Lisätietoja:

Kuluttajavirasto, lakimies Henri Telkki, p. 029 505 3020
Kuluttajaliitto, johtava lakimies Tuula Sario, p. 0400 721 252